

Tisková zpráva

Veřejné mínění o interrupci, eutanazii a prostituci – květen/červen 2025

- ⊗ Více než čtyři pětiny (84 %) české společnosti si myslí, že má mít žena plné právo rozhodovat o provedení umělého přerušení těhotenství. Desetina populace se poté domnívá, že má být interrupce povolena, ale pouze s přihlédnutím ke zdravotním a sociálním ohledům na dítě a ženu.
- ⊗ S uzákoněním eutanázie souhlasí „rozhodně“ nebo „spíše“ více než čtyři pětiny (81 %) dotázaných. V největší míře souhlasí se zavedením tohoto práva lidé ve věku 30–39 let (91 % z nich souhlasilo). Nejméně poté souhlasí lidé ve věku 65 a více let (souhlasilo 75 %) a také osoby ve věku 15–19 let (souhlasilo 68 %).
- ⊗ Z provedené analýzy vyplynulo, že náhled na interrupci souvisí i s názorem na eutanázii – lidé, kteří si myslí, že by žena měla mít plné právo rozhodovat o interrupci, mají z 86 % souhlasný názor ohledně uzákonění eutanázie.
- ⊗ V české populaci se značně liší názory na zákonnou úpravu prostituce. Dvě pětiny (40 %) si myslí, že prostituci není třeba upravovat zákonem, více než jedna třetina (34 %) poté zastává názor, že by měla být prostituce upravena jako živnost.
- ⊗ S celkovým zákazem prostituce souhlasí přibližně desetina dotázaných (11 %), přičemž častěji se zákazem souhlasí ženy (16 %) a mladší lidé ve věku 15–39 let (16 %).
- ⊗ Z důvodu změny metodologie výzkumů CVVM nejsou výsledky prezentovaného šetření přímo srovnatelné s výsledky předchozích šetření. Více informací o nové metodologii lze najít v [této tiskové zprávě](#).

Zpracoval:

Matyáš Marek

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Telefon: +420 210 310 583, E-mail: matyas.marek@soc.cas.cz

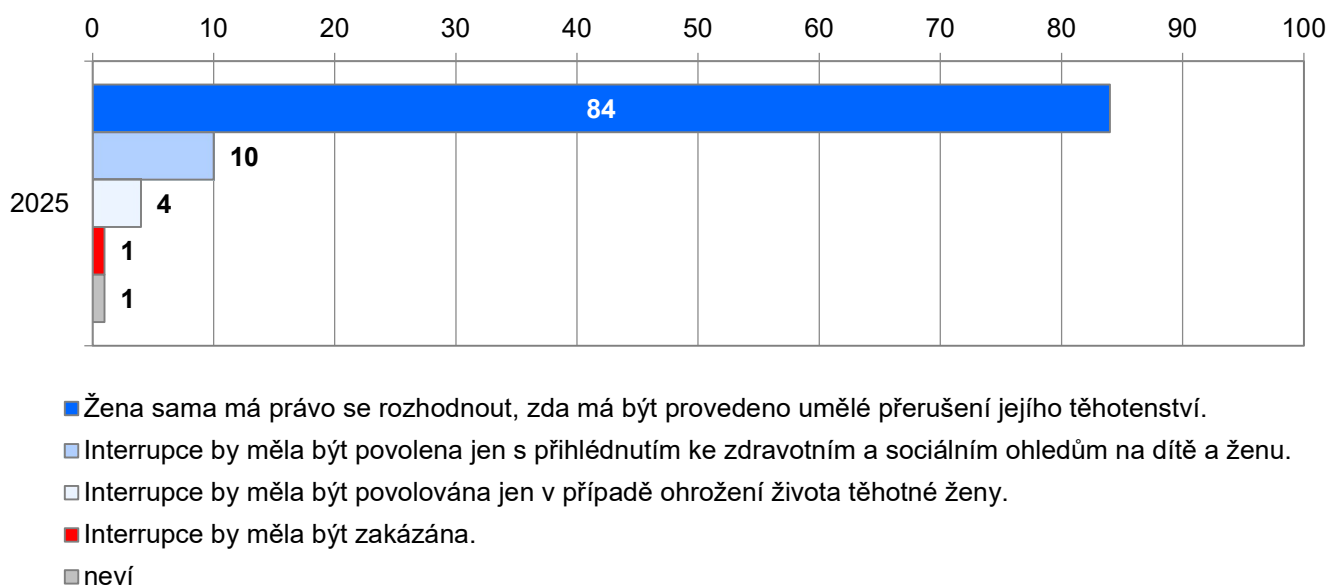

Ve výzkumu realizovaném na přelomu května a června Centrem pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR na pravděpodobnostním Panelu Naše společnost se mimo jiné sbíraly také názory české veřejnosti na otázky, které lze z morálního hlediska považovat za kontroverzní. Českých občanů jsme se ptali na jejich názor na umělé přerušení těhotenství (interrupci), dobrovolné ukončení života nevyléčitelně nemocného pacienta (eutanazii) a poskytování sexuálních služeb za úplatu (prostituci).

Graf 1 vykresluje postoje respondentů k tomu, v jakých případech by mělo být zákonem povoleno právo na interrupci. Více než čtyři pětiny (84 %) dotázaných si myslí, že by měla mít žena právo se samostatně rozhodnout, zda má být provedeno umělé přerušení jejího těhotenství. Desetina české populace (10 %) se poté domnívá, že má být interrupce povolena pouze s přihlédnutím ke zdravotním a sociálním ohledům na dítě a ženu. S povolením interrupce pouze v případě ohrožení života těhotné ženy souhlasí 4 % lidí a pouhé 1 % respondentů si myslí, že by interrupce měla být celkově zakázána.

Z analýzy sociodemografických údajů vyvstaly některé skupiny obyvatel, které se liší svými postoji k interrupci. Při porovnání postojů se statisticky významně častěji ženy přiklání k možnosti plného rozhodování při interrupci (88 % žen uvedlo tuto možnost) ve srovnání s muži (79 % mužů uvedlo tuto možnost). Druhým významným faktorem, který souvisí s rozložením názorů na interrupci, je náboženské vyznání. Respondenti římskokatolického vyznání méně často podporují plné rozhodování ženy o umělém ukončení těhotenství ve srovnání s respondenty bez vyznání. Více než devět desetin (91 %) dotázaných bez vyznání si myslí, že má mít žena právo se samostatně rozhodovat. Z řad římských katolíků se jedná pouze o dvě třetiny dotázaných (68 %). Při porovnání jednotlivých skupin respondentů podle jejich vzdělání, věku či velikosti místa bydliště nebyly nalezeny žádné statisticky významné rozdíly.

Graf 1: Názory na interrupci (v %)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.– 12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

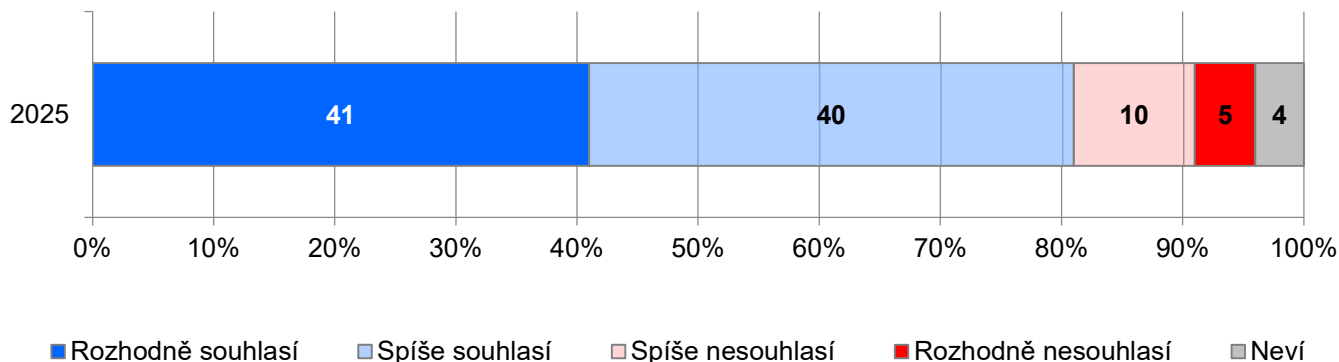
Všech zúčastněných respondentů jsme se dále ptali, zda má právní řád České republiky umožnit ukončení života nevyléčitelně nemocného člověka (tzv. eutanazii) – výsledky šetření ukazuje Graf 2. S právem na provedení eutanázie „rozhodně“ souhlasí 41 % české veřejnosti, dvě pětiny (40 %) dotázaných poté „spíše“ souhlasí s uzákoněním tohoto práva. Naopak s přiznáním tohoto práva nesouhlasí 15 % respondentů (10 % „spíše“, 5 % „rozhodně“) a přibližně 4 % dotázaných neví, jaké stanovisko v této otázce zaujmout.

Při porovnání postojů vůči přijetí eutanázie do českého právního řádu objevila analýza rozdíly v přístupu respondentů různých věkových kategorií. Toto právo nejvíce podporují respondenti ve věku 30–39 let (91 % z nich vyjádřilo souhlas „rozhodně“ nebo „spíše“, 6 % nesouhlas). Naopak největší míru nesouhlasu vyjádřili nejstarší respondenti (65 a více let), z nichž více než jedna pětina (21 %) nesouhlasila s ukotvením práva na eutanázii do právního řádu České republiky (souhlas vyslovilo 75 %). Srovnatelný podíl nesouhlasu (20 %) se objevil rovněž u nejmladší kategorie (15–19 let). Nejmladší věková kohorta ovšem nemá jasný názor na tuto problematiku, 12 % nejmladších respondentů uvedlo možnost „nevím“.

Podobně jako u názoru na umělé přerušení těhotenství se názory na eutanázii liší mezi římskokatolickými respondenty a respondenty bez vyznání. Věřící z řad římskokatolické církve statisticky významně méně často podporují právo na eutanázii ve srovnání s respondenty, kteří nemají žádné vyznání – přibližně dvě třetiny (68 %) římských katolíků souhlasí „rozhodně“ nebo „spíše“ s uzákoněním eutanázie a pro respondenty bez vyznání se jedná téměř o devět desetin (88 %) respondentů. V rámci pohlaví, vzdělání či velikosti sídla bydliště nebyly nalezeny statisticky významné rozdíly mezi dotázanými.

¹ Znění otázky: „Řekněte, který z těchto názorů je Vám osobně nejbližší: Žena sama má právo se rozhodnout, zda má být provedeno umělé přerušení jejího těhotenství; interrupce by měla být povolena jen s přihlédnutím ke zdravotním a sociálním ohledům na dítě a ženu; interrupce by měla být povolována jen v případě ohrožení života těhotné ženy; interrupce by měla být zakázána?“

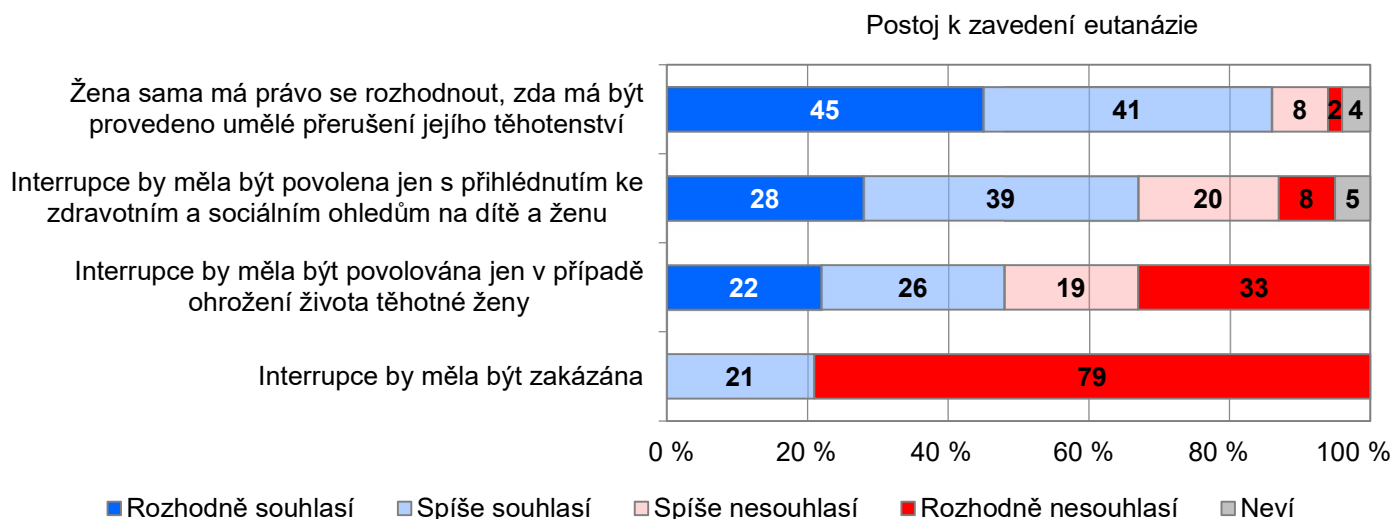
Graf 2: Postoj k eutanazii (v %)²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.– 12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Náhled na souvislost mezi názorem na provedení umělého ukončení těhotenství a souhlasem s ukotvením eutanázie v právním řádu ukazuje Graf 3. Z provedené analýzy vyplynulo, že spolu náhledy na tyto dvě problematiky souvisí. Respondenti s liberálnějším postojem k interrupci mají více souhlasný názor v otázce eutanázie – lidé, kteří si myslí, že by žena měla mít samostatně právo rozhodovat o interrupci, mají v 86 % případů i souhlasný názor ohledně ukotvení eutanázie v českém právním řádu.

Graf 3: Postoj k zavedení eutanazie podle názorů na interrupci (v %)

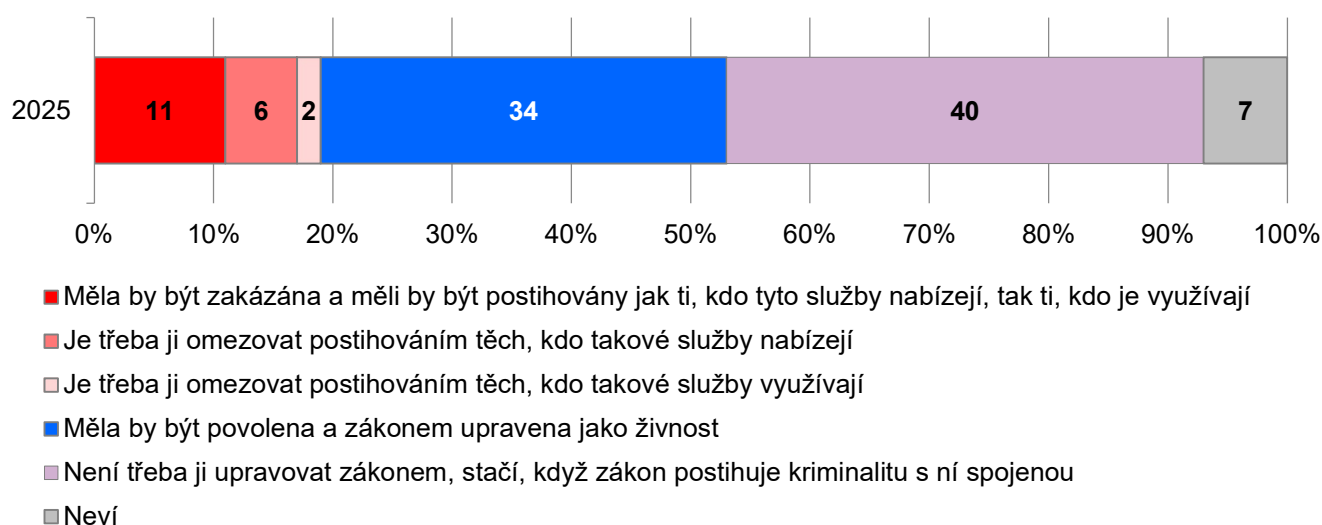

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.– 12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

² Znění otázky: „Souhlasíte, nebo nesouhlasíte s tím, aby náš právní řád umožňoval ukončení života nevyléčitelně nemocného člověka (tzv. eutanazii)?“ Možnosti odpovědi: a) Rozhodně souhlasím, b) Spíše souhlasím, c) Spíše nesouhlasím, d) Rozhodně nesouhlasím, e) Nevím.

V neposlední řadě jsme také v rámci dotazování zkoumali postoj české veřejnosti k prostituci a její legalizaci. Respondenti se měli vyjádřit k tomu, s jakým výrokem ohledně zákonné úpravy prostituce v České republice se ztotožňují. Názory jsou v této otázce napříč českou společností značně rozdílné. Dvě pětiny (40 %) dotázaných si myslí, že prostituci není třeba upravovat zákonem, jelikož stačí, že zákon postihuje kriminalitu, která se s prostitucí pojí. Více než jedna třetina (34 %) Čechů zastává názor, že by prostituce měla být zákonem povolena a měla by být upravena jako živnost. Přibližně desetina respondentů (11 %) si myslí, že by měla být prostituce zakázána a postihovány by měly být jak ty osoby, které tyto služby poskytují, tak ty, které je využívají. S tím, že je třeba postihovat ty osoby, které takové služby nabízejí, se ztotožňuje 6 % respondentů; proti tomu 2 % vidí jako problém ty osoby, které služby využívají. Zbývajících 7 % dotázaných nemá jasně vyhraněný názor a uvedlo možnost „nevím“.

Graf 4: Postoje k prostituci a její legalizaci (v %)³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.– 12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Při porovnání postojů k prostituci a její legalizaci odhalila analýza rozdíly napříč různými skupinami české populace. Téměř šestina (16 %) žen si myslí, že by mělo být poskytování sexuálních služeb za úplatu zakázáno, zatímco mezi mužskými respondenty se jedná o necelých 6 %. Naopak více než dvě pětiny (42 %) mužů si myslí, že by měla být prostituce povolena a zákonem upravena jako živnost – s čímž souhlasí pouze jedna čtvrtina žen (26 %).

Z hlediska vzdělání se v datech objevují rozdíly mezi respondenty se základním vzděláním při porovnání s respondenty se středoškolským maturitním anebo vysokoškolským vzděláním. Zatímco lidé, jejichž nejvyšší dosažené vzdělání je základní či střední bez maturity, souhlasí se zákazem prostituce v téměř 15 % případů, mezi osobami s vyšším dosaženým vzděláním se jedná o 9 % případů. Rozdíl je znatelný i u názoru, že by měla být prostituce povolena a upravena jako živnost – s tímto výrokiem souhlasí 29 % respondentů bez maturitního vzdělání a téměř dvě pětiny (37 %) respondentů se středoškolským maturitním nebo vysokoškolským vzděláním.

³ Znění otázky: „Občas u nás i jinde ve světě probíhají diskuse o tom, zda a jak by měla být zákonem upravena prostituce, tedy poskytování sexuálních služeb za úplatu. Nyní Vám přečtu několik výroků, které představují možnosti, jak se lze k této otázce postavit. Ke kterému z těchto výroků se přikláníte Vy osobně? Poskytování sexuálních služeb za úplatu: a) by mělo být zakázáno a měli by být postihováni jak ti, kdo takové služby nabízejí, tak ti, kdo je využívají, b) je třeba omezovat postihováním těch, kdo takové služby nabízejí, c) je třeba omezovat postihováním zákazníků, tedy těch, kdo takové služby využívají, d) by mělo být povoleno a zákonem upraveno jako živnost, e) není třeba upravovat zákonem, stačí, když zákon postihuje kriminalitu spojenou s organizovanou prostitucí, jako kuplířství nebo obchodování s lidmi, nucení k prostituci a podobně, f) nevím.“

Rozdíly v postojích k prostituci jsou znatelné i při porovnání respondentů různých věkových kategorií – konkrétně při porovnání skupin 15–39 let a 40 a více let (viz Tabulka 1). Zatímco mladší skupina dotazovaných se častěji přiklání k zakázání prostituce či jejímu omezení, starší respondenti jsou spíše pro její povolení či celkově nevidí potřebu její zákonné úpravy. Zatímco si téměř šestina (16 %) respondentů ve věku 15–39 let myslí, že by prostituce měla být zakázána, u starší věkové kohorty se jedná o méně než desetinu dotázaných (9 %). Stejný rozdíl se objevuje i ve frekvenci souhlasu s postojem, že by měla být prostituce omezována skrze postihování těch osob, které tyto služby poskytují (11 % lidé do 40 let, 4 % nad 40 let). Naopak více než dvě pětiny (43 %) české populace ve věku 40 a více let si myslí, že není třeba prostituci upravovat zákonem, přičemž mezi mladými (15–39 let) se jedná o 36 % případů. Více než třetina (37 %) starších respondentů si poté myslí, že by mělo být poskytování sexuálních služeb za úplatu povoleno a zákonem upraveno jako živnost, zatímco mezi mladšími respondenty se jedná o pouze čtvrtinu (25 %) dotázaných.

Tabulka 1: Frekvence vyjádřeného postoje k prostituci a její legalizaci mezi respondenty podle věku (v %).

	15–39 let	40 a více let
Měla by být zakázána a měli by být postihováni jak ti, kdo tyto služby nabízejí, tak ti, kdo je využívají	16 %	9 %
Je třeba ji omezovat postihováním těch, kdo takové služby nabízejí	11 %	4 %
Je třeba ji omezovat postihováním těch, kdo takové služby využívají	4 %	1 %
Měla by být povolena a zákonem upravena jako živnost	25 %	37 %
Není třeba ji upravovat zákonem, stačí, když zákon postihuje kriminalitu s ní spojenou	36 %	43 %
Neví	8 %	6 %

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.–12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Panel Naše společnost 25-05_2</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>30. 5. 2025 – 12. 6. 2025</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr</i>
<i>Strata:</i>	<i>Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště</i>
<i>Opora výběru:</i>	<i>Registr sčítacích obvodů a budov</i>
<i>Zdroj pro vážení dat:</i>	<i>Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví. Rozsah vah je omezen na 0,333 až 3.</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1 712</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV_113, OV_158, OB_58</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>oe250822</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>22. srpna 2025</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Matyáš Marek</i>

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vícestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |
